

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Distinctio quadragesimatertia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

AD secundum dicendum q̄ Chrysolomus loquitur de illo qui vivente prima secundam dicit, tunc enim est fornicatio & non matrimonium, vel loquitur quantum ad causam quæ solet ad secundas nuptias incitare scilicet concupiscentiâ quæ etiam ad fornicationem incitat. Ambrosius verò dicit matrimonium nō esse bonum, nō quid sit illicitum, sed quia caret honore sanctificationis & benedictionis quæ est in primo matrimonio.

Sententia huius distinctionis. XLIII.
in Generali & Speciali.

Postremo de resurrectionis conditione. Superius Magister determinavit de Sacramentis, hic intendit de terminare de finali gloria ad quæ per Sacramenta perducitur. Primum ergo determinat de pertinentibus ad resurrectionem. Secundò de pertinentibus ad finalem remunerationem. 43. distinctio ibi. Præterea sciendum. Prima habet duas partes. Primum determinat de ipsa resurrectione. Secundò de resurrectionis qualitate. 44. distinctio ibi. Solent aliqui prima esse principalis lectio. Et dividitur in tres. Primum determinat resurrectionis veritatem. Secundò resurrectionis terminum à quo ibi, quæ solet. Tertio resurrectionis modum ibi, cumq̄ ex dictis. Prima habet quatuor partes. Primum enim determinat resurrectionis veritatem. Secundò resurrectionis causam ibi, causa resurrectionis. Tertio resurrectionis tempus ibi, media autē nō est. Quarto incidenter determinat dubitationem ibi, quæritur. Et hæc dividitur in duas. Primum movet dubitationem. Secundò soluit. Secunda ibi. Sed hæc & his similia. Secunda pars principalis in qua determinat resurrectionis terminum à quo, dividitur in duas. Primum declarat intentum. Secundò explanat quandam dubitationem. Prima ibi, Quæritur solet. Secunda ibi, His adiciendum.

1. **P**ROponit ergo Magister omnem resurrectionem esse futuram ad iustum Domini, & q̄ fideles qui in Christo dormierunt resurgent. Prima verò causa resurrectionis est vox tubæ ad quam excitabuntur mortui, & ideo tubæ comparatur, quia manifestè ab omnibus audietur, propter hoc illa tuba clamor dicitur, vox autē erit Christi, vel vnus vel plurius angelorum, resurrectionis tempus est ignotum, propter quod comparatur mediæ nocti. Dicit tamen Magister q̄ forte tempore noctis fiet, tamen dicitur de die fieri, quia reuelabuntur abscondita cordiū. Deinde quæritur vtrum boni habeant memoriâ præcedentium malorum. Et respondet q̄ habebunt memoriâ, ex quo tamen in nullo contristabuntur. Deinde dicit incertum esse vtrum aliqui sine morte ad resurrectionem peruenient, vel aliqui viui inueniantur, & subito moriantur, & sic ad resurrectionem transeant. In fine subdit q̄ omnes resurgent cum membrorum integritate, non tamen cum gloria, &c.

QVÆSTIO PRIMA.

Vtrum possit idem homo resurgere.

Circa distinctionem istam primò quæritur vtrum possit idem homo resurgere. Et arguitur quod nō, quia plures actiones non videntur posse terminari ad eundem terminum, sed generatio hominis & resurrectio si sit possibile sunt diuersæ actiones (vt de se patet) ergo nō possunt terminari ad eundem terminum, ergo non est possibile quod homo genitus & homo resurgens sint idem homo secundum numerum.

1. **I**tem Philosophus dicit. 2. de generatione, quod illa quorum substantia deperit non redeunt eadem secundum numerum, sed substantia hominis deperit in eius corruptione vel morte, aliàs homo non esset verè corruptus seu mortuus, ergo non videtur quod possit idem homo numero redire.

2. **I**tem non ponitur futura resurrectio, nisi propter remunerationem bonorum & punitionem malorum, sicut videtur Apost. in iuere. 1. Cor. 15. dicens. Si enim rātum in hac vita in Christo sperātes sumus, miserabiles sumus omnibus hominibus, sed absque resurrectione potest esse remuneratio bonorum & punitio malorum, ergo nō oportet propter hoc ponere futurā resurrectionem. Assumpta probatur, quia eadem ratio videtur de punitione aliquorum malorum & omnium, sed quædam mala puniuntur

Quæstio I.

tantum in anima absq̄ corpore, sicut peccata illorum qui sunt in purgatorio, vbi sunt anime sine corporibus, ergo videtur quod illo modo possint omnia mala sufficienter puniri, & bona similiter remunerari.

3. **I**N contrarium est quod dicitur Job. 19. Scio quod redemptor meus vivit, & in nouissimo die de terra surrecturus sum. Et Apostolus. 1. Cor. 15. probat resurrectionem futuram.

4. **R**ESPONSIO. Circa istam quæstionem procedatur sic, quia primò ostēdetur possibilitas resurrectionis hominum, supposito quod in homine non sit alia forma quàm anima rationalis, & q̄ illa sit incorruptibilis. Et secundò declarabitur quod nō solum potest esse, imò quod erit.

5. **P**rimum patet tripliciter. Primum quia secundū quod habetur. 3. meta. Non est alia quærenda causa seu ratio quare ex materia & forma fiat vnum præter agens quod introducit formam in materia. Ex hoc sic arguitur manētibus principiis essentialibus rei corruptæ, scilicet materia & forma eiusdem secundū numerum, & agēte quod potest illa vnire possibile est rem corruptam eadem numero reparari, sed corrupto homine remanent principia essentialia eius eadem quæ prius, scilicet materia & forma, & Deus qui potest illa vnire, ergo homo corruptus potest idem in numero reparari. Maior patet, quia sicut corruptio compositi est per separationem suarum partium, siue post corruptionem partes remaneant siue non, ita eius reparatio est per hoc quod ab inuicem partes eius reuniuntur, quæ si vt prius eadem sint, & compositum erit idem quod prius. Minor patet similiter, quia corrupto homine remanet materia quæ est ingenerabilis & incorruptibilis, sicut dicitur in fine primi Physico. remanet etiam anima rationalis, quæ supponitur incorruptibilis, & esse sola forma substantialis hominis, Deus etiam illa potest vnire, quia potest omne quod non implicat contradictionem, formam autem vniti materię non implicat contradictionem, imò habet magnam aptitudinem, quum forma fit de se nata perficere materiam & materia sit de se nata per se fieri à forma, quare &c.

6. **S**ed contra rationē istam instatur dupliciter. Primum quia non est eadem res numero, vbi non est idem esse numero, sed homo reparatus & prius existēs non habet idē esse numero, ergo non est idem homo numero. Maior de se patet, sed minor probatur, quia sicut generatio est de non esse ad esse, ita corruptio est ab esse ad non esse, sed in generatione non esse tollitur, & esse acquiritur, ergo in corruptione esse tollitur & non esse acquiritur sed esse hominis corrupti non reparatur idem secundum numerum vel saltem præcedens ratio hoc non probat, quia non dicit aliquid idem numero redire, nisi per hoc quod partes eius remanent, quare &c.

7. **S**ecundò sic, quia videtur quod si illa ratio esset bona, posset dici quod resurrectio posset fieri sola virtute naturæ, nec requireretur ad eā aliqua actio Dei præter illam qua Deus conseruat res in esse, quia maior est inclinatio formæ ad materiam, quàm inclinatio corporis naturalis ad locum suum, sed corpus naturale extra locum suū existens, puta graue existens sursum ad hoc quod descendat deorsum non requirit aliquid per se mouens, sed solum remouens prohibens (vt apparet ex. 8. Physico.) quia ad naturam grauis conseruatam in esse per se sequitur talis motus, remoto prohibēte, ergo similiter ad hoc quod forma separata à materia, vt anima, reuniatur materię, non requiritur aliquid vnies effectiue, & per se quod noua actio vniat ipsam materię, sed sufficit conseruatio nature eius ad quam sequitur talis vnio naturaliter remoris dispositionibus contrariis à materia, quæ prohibebant vnionem. Istæ autem remouentur in generatione singulorum hominum, ergo videtur quod in generatione singulorum hominum animæ quæ erant separata naturaliter materię vniantur.

8. **A**D primum argumentum istorum dicendum quod non concludit siue esse sit aliquid additum supra essentiâ, siue vnum cum essentiâ. Si enim sit additum essentiæ, tunc nō competit composito nisi ratione formæ, per materiam enim compositum non habet aliquid esse actuale de quo loquimur, sed tantum posse, ita vt materia primò recipiat

for.

3. di. 22. q. 9.

1000. 70.

formam, & mediante forma esse acti, sic q̄ forma est immediatum receptivum ipsius esse, & ratio recipiendi ipsi materiae, & hoc modo corrupto homine nō corrumpitur esse, sed remanet in anima separata, & idem redit anima reunita. Et quod dicitur cōtra hoc q̄ per corruptionē esse amittitur, verum est, nō tamē vt omnino nō sit, sed vt nō sit esse compositi quod corrumpitur. Quōd si dicitur q̄ oportet ipsum corrupti omnino vt nō sit, sicut in generatione oportet esse acquiri, ita vt de nouo sit, dicendum q̄ nō valet, quia secundum Phylsoph. 12. metaph. causae formales nō praexistunt generato, forma enim quae est terminus generationis nullo modo praexistit generationi aut gemitu, post corruptionē tamen nihil prohibet aliquā formā remanere, vt ibidem dicitur, & idē est de esse consequente formā, & sic patet q̄ nō oportet esse hominis simpliciter corrumpi corrupto homine. Dato etiam q̄ corrumpetur nec iteraretur idem numero, non propter hoc sequeretur q̄ non rediret idem homo numero, quia secundum hanc viā esse nō pertinet ad essentiam, sed est aliquid posterius consequens eam. & ideo facta variatione in esse, nō oportet necessario variationem fieri in essentia. Si autem esse sit idem cum essentia, tunc per resurrectionem redibit idem numero, per rationem prius factam, quia esse vel est idem cum materia, vel cum forma, vel cū toto composito, sed quicquid istorum detur, habetur propositum, quia tam materia quam forma hominis remanent, & compositum etiam idem redit propter identitatem partium, quare & esse, si sit idem cum composito.

10 Ad secundum dicendum concedendo totum processum rationis vsq; ad illud quod dicitur q̄ in generatione singulorum hominum remouentur ea quae impediūt animam separata vniri materiae, hoc enim nō est verum, licet enim materia prima secundā se nata sit recipere omnem formam, non tamen vt subest virtuti talis motoris (scilicet virtuti formatiuae quae est in semine) sic enim disponitur solum ad susceptionem animae de nouo creatae, quia in actionibus naturalibus semper disponitur materia ad formam recipiendam nondum existentem, sed de nouo producendam. Cursus enim naturae nō habet q̄ forma quae est terminus generationis, vel cuiuslibet actionis naturalis nō praexistit generationi, vt habetur. 12. Metaph. Item si per agens naturale disponderetur materia ad susceptionem animae separatae, qua ratione disponderetur ad vnā, eadem ratione disponderetur ad aliam & ad quamlibet, non est dicendum quod ad quamlibet, quia qua ratione reciperetur vna, eadem ratione omnes, quod nō est possibile, ergo ad nullam.

11 Secunda ratio principalis talis est, qui potest maius potest & minus in his saltem in quibus minus includitur in maiori, sed maius est principia hominis producere, & producta vnire q̄ ipsa supponere producta, & ipsa vnire solū, hoc enim includitur in primo, sed Deus potuit principia essentialia hominis producere, & producta vnire, sicut & fecit in prima rerum creatione, ergo fortiori ratione potest principia essentialia hominis iam producta & manentia vnire, quod est hominē iam corruptū reparare. Sed contra hoc diceret aliquis, quia videmus q̄ agens naturale potest producere formā, & producendo vnire, quā tamen producta & praexistente nō potest vnire materiae, si enim esset aliqua forma substantialis vel accidentalis separata à materia virtute diuina agens naturale nō posset eam vnire materiae, ergo dato q̄ Deus possit principia essentialia hominis producere, & producendo vnire, nō sequitur tamen quod possit ea producta & existentia vnire ad inuicem. Et dicendum ad hoc quod nō est simile de Deo & agente naturali, quia Deus habet virtutem super formam, siue sit in materia, siue sit separata, agens verò naturale nō habet virtutem super formam separata à materia, quia omnis actio agentis naturalis circa materiam est, & ideo ad ea quae sunt à materia separata nullo modo attingit. Ex quo potest sic argui, nihil potest facere vnionē aliquorū cuius virtus & actio nō attingit ambo extrema vnionis, sed virtus seu actio agentis naturalis nō attingit formā à materia separata, siue sit separata ex natura propria (vt anima humana) siue virtute diuina, vt alicuius formae immateriales siue substantiales, siue accidentales, virtus autē & actio diuina se extendit quā

liter ad formā separata & non separata, quare virtus diuina potest vnire formam separata, non autē virtus naturalis agentis. Quod ergo dictū fuit prius, quod maius est producere, & producta vnire, quā solū vnire praexistentia, verū est de agente, cuius virtus se extendit ad formam separata sicut ad nō separata, tunc enim vnum includitur in altero, sicut minus in maiori.

12 Tertia ratio principalis est illa, nō est difficilius animam intellectiuam reunire corpori postquā fuit separata q̄ si fuisset producta per se existens ante corpus, quia non minorem ordinem, nec minorem inclinationē habet ad corpus anima, quae iam fuit corpori vnita, q̄ si nunquam fuisset corpori vnita, sed Deus potuit animam intellectiuam producere per se existentem antequā fuisset corpori coniuncta, & postea corpori vnire, hoc enim Aug. tenet de anima humana primi hominis, scilicet quod fuit producta cū angelis, & sexta die in formatione hominis corpori vnita, ergo multo fortius potest Deus animam à corpore separata corpori reunire, quod est hominem corruptum reparare per resurrectionē. Patet ergo q̄ si in homine nō sit alia forma substantialis praeter animam intellectiuam, & illa sit incorruptibilis, quod deus potest ipsum corruptum eundem numero reparare, & idem esset si in homine esset forma corporealis ingenerabilis & incorruptibilis, vt quidam posuerunt. Patet etiam quod talis reparatio nō esset naturalis, quāuis esset via ad naturam, quia esset via ad formam quae potissime dicitur natura, tum quia nō esset à principio actiuo naturali, tum quia nō esset secundum modum & ordinem naturalem, & sic patet primum principale.

13 Quantum ad secundum, scilicet an resurrectio sit de facto futura, tenendum est inuincibiliter quod sic, potissime propter autoritatem scripturae, quae hoc dicit in pluribus locis, potest etiam hoc persuaderi. Primo ex ordine naturae sic, Non decet autorem naturae potissimam inter creaturas relinquere imperfectam quoad inclinationem naturae, sed anima rationalis est vna de potissimis & nobilioribus creaturis, vt pote ad imaginem dei facta, ergo nō decet eam perpetuum remanere imperfectam quoad inclinationē naturae, maneret autē imperfecta, si semper esset à corpore separata, cum naturaliter appetat vniri corpori, sicut forma materiae, ergo decet autē naturae eam corpori reunire, quod fiet in resurrectione. Secundo patet idem ex ordine iustitiae sic, decet diuinam iustitiam vt ille qui meruerit praemietur, & qui demeruerit puniatur, sed meritum & demeritum licet principaliter consistant in actibus ipsius animae, tamen ad hoc operatur totum compositum, quia actiones sunt suppositiorum, ad hoc etiam cooperantur virtutes quae sunt totius compositi, vt sensus, & fantasia, sine quibus nō sunt intelligere & velle, nec per consequens meritum nec demeritum, solus etiā status animae in corpore est status merendi & demerendi, quia post mortem nullum est meritum aut demeritum, ergo decet diuinam iustitiam vt homo praemietur vel puniatur, non solum in anima, sed etiam in toto composito, quod nō potest esse nisi per resurrectionem.

14 Ad primum arg. dicendum quod plures actiones per quarum quamlibet producitur terminus actionis, ita vt sit, & nō solum vt sit in hoc, nō possunt terminari ad eundem terminum numero, sed secundum multiplicationem talium actionum, est multiplicatio terminorum, si autem sint tales actiones per quarum neutram acquiratur terminus vt sit per se, sed solum vt sit in alio vel aliud in ipso, vel si per vnā earum acquiratur terminus, vt sit, per alia verò nō acquiratur vt sit, sed solū vt sit in hoc vel aliud in ipso, tales actiones possunt esse ad eundem terminum numero, sicut patet in motibus localibus, quia enim per motū nō acquiratur locus vt sit, sed solum vt mobile sit in loco, ideo plures motus possunt esse ad eundem locū, nūc est ita quod generatio & resurrectio sunt tales actiones q̄ per generationē acquiratur terminus vt sit siue completiue siue dispositiue, per resurrectionem verò nō acquiratur vt sit, sed solum vt sit in hoc, hoc est vt anima sit in tali materia, & ideo haec duae actiones possunt ad eundem terminum numero terminari, illud autem magis patebit inferius.

15. Ad secundū dicendum quod dicitur Philosophi veritatē habet in his quorū substantia deperit nō solum quoad totum cōpositum, sed etiam quoad aliquā eius partē, scilicet quoad formā quae per corruptionē cedit in potentia materiae qualia sunt omnia generabilia & corruptibilia praeter hominē. Si autē habeat veritatē in omnibus generabilibus & corruptibilibus oportet quod hoc intelligatur quoad actionem naturae & non quoad virtutē diuinā quae praeter cursum naturae multa facere potest.

16. Ad tertium dicendum quod finalis & cōpleta remunratio bonorum & punitio malorum nō potest esse in aia solum sed in toto cōposito, & quod arguitur de illis qui sunt in purgatorio qui puniuntur solum in anima. Dicendum quod illi non merentur finalem punitiōnem cum non sint damnati simpliciter sed saluandi, puniuntur tamen secundum quid quatenus sunt debitores alicuius poenae citra poenam finalem damnatorum simpliciter qui puniuntur in anima & corpore.

QVAESTIO SECUNDA.

Vtrum aliquid corruptum possit per naturam idem numero reparari.

Thom. quodlib. 4. q. 5. ad tertium.

Secundū queritur vtrum aliquid corruptum possit per naturam idem numero reparari. Et arguitur quod sic. Nam negatio illa quae succedit ad corruptionem rei est eiusdem rationis cum negatione quae praecedit rei productionem, sed illa negatio quae praecedit generationem rei non impedit eius productionem, ergo nec illa quae sequitur impedit quin eadem res producatur.

2. Item variatio posteriori non oportet prius variari, sed vnitas rei prior est eius permanentia, & permanentia posterior est vnitate rei, ergo variatio in permanentia seu in continuatione durationis quae est per mediam corruptionem inter generationem rei & eius reparationem nō impedit vnitatem eius numeralem.

3. IN Contrarium est id quod prius allegatum fuit a Philosopho quod quorum substantia deperit non possunt eadem numero redire, saltem virtute naturae de qua loquitur Philosophus.

4. RESPONSTIO. Dicunt quidam quod natura seu agens naturale potest rem corruptā eandem numero reparare. Et rationes istius opinionis sunt illae quae tactae sunt in arguendo, & praeter istas duae aliae. Quarum prima talis est, manente eadem materia vel subiecto & eodē agente secundum numerū oportet effectum eundem esse & vnum secundum numerum, sed idem agens numero quod prius produxit aliquam formā & idem subiectum numero quod prius eā recepit possunt remanere post corruptionem rei & concurrere ad actionem, ergo per talem actionem potest idem numero redire. Maior apparet per Philo. 3. Metaph. qui dicit quod diuersitas effectus reducit in diuersitatem causae efficientis vel materię, ergo vbi nulla potest esse diuersitas ex parte materię vel agentis, ibi nulla potest esse diuersitas in effectu. Minor similiter manifesta est, quia lumine causato in aere a sole & corrupto per interpositionē alicuius opaci remanet idem sol & idem aer.

5. Secunda ratio talis est, ponamus aliquem effectum fuisse continuē in tribus signis temporis a, b, c, constat quod idem numero effectus est in a, & in c. sed existentia eius tam in a quam in c. non dependet ab existentia eius in b, ergo dato quod fuisset in a, & non in b, adhuc posset idē numero esse in c, hoc autem nō esset nisi corruptum posset idem numero reparari, ergo &c.

6. Et respondent isti ad autoritatem Philo. 2. de generatione quod in rebus Philosophi est quod ea quorum substantia non deperit redeunt eadem numero sicut sol est idem numero in qualibet circulatione, sed ea quorū substantia deperit non est necesse eadem numero redire, sed non intendit quod non sit possibile. Et in tantum procedunt isti quod non solum dicunt eandem formā numero posse reparari per actionem naturae in aliis ab homine, sed etiā in homine dicentes formam corporis organici quam ponunt in homine aliam ab anima intellectiua quod potest natura vel agens naturale eandem numero reparare, nam agens potest eidem passo numero approximari vt prius,

& interruptio nō plus impedit reparationem eiusdem in numero hic quam in aliis. Dicunt tamē quod natura non potest eodem modo reparare quod deus reparabit in refectione nam natura producendo formas in materia vritur determinato processu, vnde 7. metaph. dicit Philosoph. quod ex aceto non fit vinum immediatē, licet e conuerso ex vino fiat immediatē acetum. In reurrectione autem non obseruabitur talis processus, sed subito actione diuina resurgēt corpora sub qualibet forma inuenta fuerint. Addunt autem quod licet natura possit in homine formam organici corporis reparare eandem secundū numerum, tamen non potest esse causa effectiua vnionis anime cum tali corpore, quod probant, quia illa causa esset corpus vel anima, non corpus, vt de se patet, nec anima, quia causa aequiuoca simpliciter nobilior est suo effectu, vt dicit Aug. 3. q. 23. & 12. super Gen. ad literam. Et Auicenna. 6. metaph. lux. ca. 3. dicit idem, sed homo est perfectius ens quam anima, quia totum est perfectius sua parte, ergo anima nō est causa effectiua hominis, esset autem si ipsa esset causa effectiua istius vnionis, ergo &c. Item 2. Phys. Philosophus dicit quod forma & efficiens nō coincidunt in idem secundum numerum, sed anima est forma hominis ergo non potest esse causa ipsius efficiens.

7. Hae autem opinio non est cōsona philosophiae, nec veritati, philosophiae non consonat, quia expressa intentio Philosophi. 2. de generatione est quod illa quorum substantia est corruptibilis non reiterantur eadem secundum numerum, sed solum secundum speciem, vnde dicit sic, quorum quidem igitur incorruptibilis substantia mota manifestum quomiam numero eadem erunt, motus enim sequitur quod mouetur, quorum autem non, sed corruptibilis, necesse specie numero autem non reiterari. Item nec veritati cōcordat, quia quando aliquid dependet ab alio per se, & ex necessitate multiplicato eo oportet ipsum necessario multiplicari, sed forma producta per se & ex necessitate dependet a sua productione, vel est idem secundum aliquos, quo dato magis haberetur propositum, ergo plurificata actione necesse est formam productam plurificari, constat autem quod alia actio secundū numerum est illa per quam res primō producit, & illa per quam secundū reparatur, ergo & forma quae est terminus primae productionis est alia secundum numerum ab illa quae est terminus secundae. Quod autem illae actiones sint duae & non vna patet, quia quilibet illarum vel est motus vel mutatio sequens motum. Sed motus qui sunt in diuersis temporibus & mutationes sequentes tales motus sunt ex necessitate diuersi motus & diuersae mutationes quātum est de cursu naturae, de quo nunc loquimur, & communis doctrina Philosophi super hoc habet quod vnitas temporis requiritur ad vnitatem motus & actionis, ergo &c. Sequitur ergo conclusio principalis, scilicet quod natura non potest idem numero reparare.

8. Quod autem dicunt secūdo quod natura potest reparare formam corporis organici in homine eandem numero quae prius fuit, & tamen non potest esse causa vnionis anime cum tali corpore non videtur esse verum, quia agens quod potest in dispositionē materiae quae est necessitas ad animam introducendā potest verē dici causa effectiua hominis, & hoc patet statim, quia ex Philo. 2. Physicorum, homo generat hominē & sol, & tamen non faciunt in materia hominis nisi dispositionem quae est necessitas ad animam per quam homo est homo, sed per se natura seu agens naturale potest reparare formam corporis organici eandem numero quae fuit prius, quae quātum est ex natura sua est dispositio necessitatis ad animam, potest sicut prius, ergo sicut natura vel agens naturale dicitur generare hominem, & esse causa primae vnionis, eodem modo potest esse causa vnionis secundae. Nec valet quod dicitur quod nulla dispositio necessitatis est in materia ad faciendum vnionem anime cum corpore, quia efficientia illa non est a dispositione effectiua, sed a Deo agente, vel liberē, vt ponunt Theologi, vel ex necessitate, vt ponunt Philosophi. Illud enim non impedit propositum nostrum, quia sufficit nobis quod agens naturale sit eo modo causa secundae vnionis, sicut primae, & tamen infallibiliter concludit argumentum, nec dicimus quod

Hic. quodlib. 11. q. 1. 60

quod corpus sit causa istius vnionis, nec anima sicut alii arguunt, sed agens quod reparat, vt dicunt, eandem formam corporis organici, igitur &c.

9 Ad rationes eorum respondendum est. Ad primam quando dicitur quod agere & materia seu subiecto remanentibus eisdem secundum numerum oportet effectum esse eundem secundum numerum. Dicendum quod non est verum quia si vnitas agentis & materia seu subiecti fuisset ad vnitatem effectus, tunc sequeretur quod eadem numero circulario celi quae fuit heri esset hodie & cras & sic semper, quia idem eorum numero manet, & intelligentia eadem numero mouens, hoc autem est absurdum ipse etiam sibiipsum contradicunt, quia in alio loco dicunt quod si in aliquo instanti appropinquaret ignis huic ligno, generaret hunc ignem, & si in eodem instanti appropinquaret alius ignis eidem ligno generasset illum eundem ignem numero, ergo secundum eos diuersitas agentium secundum numerum non causet diuersitatem numeralem effectus, quare nec identitas identitatem, igitur supposito eodem subiecto & eodem agente secundum numerum non est necesse effectum esse eundem secundum numerum. Quod autem dicit Philotophus 8. metaphysice quod diuersitas in effectibus est ex diuersitate agentis vel materiae, intelligendum est de diuersitate speciei, sicut & Philotophus exemplificat de archa & lecto quae sunt ex ligno propter aliam & aliam formam existentem in mente artificis quae mouet ad vtrumque, sed pluralitas numeralis effectuum non cadit sub illa regula.

10 Ad aliud argumentum dicendum quod entitas & vnitas effectus existentis in tribus signis temporis dependet per se a causa conseruante, & ab actione per quam conseruatur quae actio interruptitur si effectus sit in primo signo, & non in secundo, actio autem interrupta & maxime naturalis non potest per naturam eadem numero redire, quare nec terminus actionis.

11 Alii tamen dicunt contra hoc quod non oportet si motus vel actio non sit eadem numero quod terminus non sit idem numero, quia duo motus differentes secundum speciem, vt motus circularis, & motus rectus possunt esse ad eundem locum numero, vt patet ex 7. Phy. Item Augustinus de trinitate, cap. 9. dicit quod generatio vniuoca & aequiuoca possunt ad idem terminari, aliqua enim sunt quae possunt generari ex putrefactione, & nihilominus ex propagatione. Item in proposito resurrectionis & propagatio naturalis ad idem numero terminatur, & tamen sunt diuersae actiones differentes secundum speciem, & ideo non sequitur mutatio, vel actio non vna, ergo non est vna forma.

12 Ad primum istorum responsum fuit prius, & similiter ad tertium, quod non est simile de actionibus, quarum quaelibet producit terminum actionis vt sit, & de actionibus quarum neutra vel saltem altera non producit terminum vt sit, sed vt sit hoc vel aliud in ipso, pluralitas enim primarum actionum necessario ponit pluralitatem terminorum, non autem pluralitas secundarum, quales sunt duo motus locales, & generatio vel resurrectio.

13 Ad secundum dicendum quod non fuit intentio Augustini quod productum per propagationem & postea corruptum possit idem numero reparari per putrefactionem vel eouerso, nec quod propagatio & putrefactio possint concurrere ad idem numero producendum, ita quod per quamlibet actionem producatur totum, haec enim sunt impossibilia, sed voluit dicere quod aliqua sunt quae secundum suam speciem possunt per propagationem produci, vel per putrefactionem, quod non est contra propositum nostrum.

14 Ad rationes principales dicendum. Ad primam quod negatio praecedens productionem rei & sequens sunt eiusdem rationis quantum est de natura negationis, & secundum hoc neutra impedit productionem rei, sed sequens negatio non quatenus negatio solum, sed quatenus interrumpens entitatem rei praexistens facit quod productio sequens non est eadem cum praecedente, propter quod nec res producta potest esse eadem, hoc autem non facit negatio praecedens.

15 Ad secundum dicendum per interemptionem minoris, quia permanentia rei non est posterior eius vnitate, imo magis est prior, quia permanentia non est nisi entitas rei,

rem enim permanere non est aliud quam rem esse, & tantum permanere est tantum esse, sicut ergo entitas est aliquo modo prior vnitate, quia vnitas super entitate addit indiuisiorem, sic permanentia quae est eadem cum entitate est prior vnitate, & ideo variatio permanentiae variat vnitatem, igitur &c.

QUESTIO TERTIA.

Vtrum illud cuius essentia totaliter perit vel per annihilationem vel per corruptionem possit virtute diuina idem numero reparari.

Thom. quodlib. 4. q. 3. 20. Opusc. 9. q. 82. Hen. quodlib. 7. q. 14.

TERTIO quaeritur, vtrum illud cuius essentia perit totaliter per annihilationem vel in parte per corruptionem (vt sunt oia corporalia sub homine) possit virtute diuina idem numero reparari. Et arguitur quod sic. Nam cui non repugnat esse nunc & prius, ei non repugnat fieri nunc & prius, quia fieri ordinatur ad esse, sed angelo vel lapidi non repugnat esse nunc & prius, ergo nec fieri nunc & prius, hoc autem non potest esse sine materiae annihilatione vel corruptione, ergo Deus potest esse lapidem corruptum vel angelum annihilatum eundem secundum numerum reparare.

2 Item si mundus esset annihilatus, Deus posset eundem saltem secundum speciem reparare, sed reparat eundem mundum secundum speciem necessario repararet aliquam partem eius eandem secundum numerum, ergo &c. Probatio minoris, quia aliqua species sunt in quibus non potest esse nisi vnus indiuiduum, vt in angelis, illas ergo oportet reparare secundum idem indiuiduum quod praecessit.

3 Item sicut se habet locorum ad locum, ita temporale ad tempus, sed Deus posset facere quod corpus corruptibile sit in locis distantibus, dato quod non sit in loco medio, vt patet de corpore Christi existente in caelo, & in sacramento altaris, ergo similiter posset facere, quod res temporalis sit in diuersis temporibus distantibus, dato quod non sit in tempore medio, hoc autem non potest fieri nisi per reparatio nem rei corruptae, ergo &c.

4 Item agens manens idem numero secundum se, & secundum omnia quae concurrunt ad actionem qualitercumque potest idem numero facere, sed supposito quod mundus sit nunc annihilatus, & quaecumque pars ipsius Deus esset idem qui prius erat antequam mundum faceret, vel aliqua in mundo, & eodem modo se haberet in se & in omnibus concurrentibus ad actionem qualitercumque, quia nihil concurreret ad productionem cuiuscumque rei, nisi Deus in quo nulla potest esse varietas, ergo deus posset facere vel reparare eundem mundum quem fecit prius vel aliquam partem eius, si esset annihilata.

5 Item probatur idem per Augustinum de Ciui. dei, vbi dicit quod si ipsa materia de qua homo factus est, decidisset in omnino nihilum, & non mansisset in vllis naturae latebris, adhuc posset Deus eandem numero reparare.

6 Item si illud quod corruptum est non potest idem numero reparari, sequitur quod omnia accidentia quae fuerunt in homine & non remanent in anima separata, erunt alia secundum numerum in homine resurgente. Hoc autem est inconueniens saltem de propria passione, non enim videtur possibile, quod idem subiectum numero habeat vicissim aliam & aliam passionem propriam numero, quare &c.

7 **IN CONTRARIUM** arguitur sic, quia non minoris virtutis est Deus respectu successiuorum quam respectu permanentium, sed Deus non potest reparare successiuam corrupta ita vt sint eadem secundum numerum vt communiter ponitur, non enim potest idem motus numero reparari, ergo nec permanentia.

8 **RESPONSIO.** Sicut tactum est in vltimo argumento, entium quaedam sunt permanentia, vt angelus, bos, lapis. Quaedam vero transientia, vt motus & tempus, & illa quae ad motum & tempus pertinent vt sunt illa quae secundum naturam non possunt secundum idem plures sumi, ergo primo inquireretur de successiuis & transientibus, an possint eadem secundum numerum reparari, & postea de permanentibus.

9 Quantum ad primum est communis opinio quod successiuam non possunt eadem numero reparari. Cuius ratio assignatur duplex. Prima est, quia illud quod ad sui

vnitatem essentialem requirit continuationem durationis non potest esse idem interrupta duratione, sed omne successuum (vt motus & tempus) requirit ad sui vnitatem essentialem continuationem durationis, quia sua vnitas est sua continuitas, ergo interrupta sua duratione non potest esse idem numero. Secunda ratio talis est, ponatur quod aliquis moueatur ab a in c per b, si motus posset idem secundum numerum reparari, sequeretur quod quado mobile motum est ab a vsque b, & deinde mouetur a b in c, & tunc posset primus motus quo mouebatur ab a in b reparari, hoc autem est impossibile, quia tunc idem moueretur simul diuersis motibus eiusdem speciei, & iterum plures partes eiusdem motus essent simul quorum vtrumque est impossibile, ergo impossibile est eundem motum numero reparari.

10. Quicquid sit de conclusione, rationes tamen istae sunt facillime solubiles. Cum enim primo dicitur quod omne successuum ad sui vnitatem essentialem requirit continuationem eo quod sua vnitas est sua continuitas. Dicendum quod continuitas quae requiritur ad vnitatem motus non est continuitas eius cum alio motu, quia sine hac quilibet motus est vnus in se, nec est continuitas eiusdem motus ad seipsum, quia idem non continuatur sibi ipsi, sed est continuitas partium constituentium vni motum, sola igitur interruptio huic continuitati opposita soluit vnitatem motus. Nunc est ita quod interruptio quae est inter primum motum & eius reparationem non solueret illam continuitatem nec esset ei contraria. Ponimus enim quod sicut prima vice partes motus fuerunt continuatae, ita & in eius reparatione, interruptio ergo quae poneretur solum argueret quod motus primo existens & postea reparatus, non essent duo motus continuati confluentes per suam continuationem vnum tertium motum, sed non argueret quin esset idem motus prius existens, & postea reparatus, quod autem plus assumitur, videlicet quod motus ad vnitatem sui requirit continuitatem essendi. Dicendum quod continuitas essendi quae requiritur motus non est quod sit continuus & semper, alioquin nunquam terminaretur, sed est quod continuus duret quantum ad id, & hoc potest poni, dato quod motus corruptus idem numero repararetur, quia tam prima vice quam secunda ponitur quod eius duratio esset continua successione suarum partium.

11. Secunda ratio clare deficit, cum enim dicitur quod si Deus posset reparare eundem motum secundum numerum tunc prima pars motus quae transit ab a in b posset reparari dum adhuc vltima pars duraret, scilicet ab a in c. dicendum quod non est verum, quod etiam patet in permanentibus, si enim poneremus quod deus posset reparare albedinem corruptam in aliquo cui successisset nigredo opposita vel alia albedo numero differens a prima tamen non diceremus quod deus posset reparare eadem albedinem stante nigredine in eodem subiecto vel alia albedine numero differente, non enim possunt esse opposita in eodem subiecto si mul nec duo accidentia solo numero differentia. Similiter in proposito prima pars motus non potest reparari manente secunda, sed hoc argumentum nullum est, non potest hoc modo reparari, ergo nullo modo, sed est fallacia consequentis procedendo a destructione inferioris ad destructionem superioris. Aliquid enim implicat contradictionem vno modo quod non implicat alio modo.

12. Dicendum est ergo aliter quod successiva vel transeuntia differunt a permanentibus in duobus ex quibus poterimus arguere ad propositum. Prima differentia est quia res permanentes duratione sua non interrupta potest pluries sumi secundum se totum, & secundum quamlibet partem sui vt homo vel lapis, successiva vero & generaliter omnia transeuntia non possunt pluries sumi secundum se nec secundum aliquid sui duratione sua non interrupta, vtrumque autem interrupta possunt iterato sumi inquireretur postea quia hoc quaerit quaestio. Nunc autem sumamus absque petitione illud quod de se clarum est, vt patet inducendo in omnibus. Secunda differentia est, quia res permanentes sunt res propriae & simpliciter vt homo, lapis, albedo & nigredo, & sic de ceteris. Res autem successivae vel transeuntis non sunt res propriae & simpliciter, sed solum sunt quaedam rerum habitudines vel quidam reales modi essendi, cuius probatio est, quia illud quod adueniens alicui non

reddat ipsum magis compositum quam prius non est proprie res & simpliciter, sed talia sunt omnia transeuntia & successiva vt motus, tempus & huiusmodi, non enim compositum est magis compositum dum mouetur quam si staret, quia motus ad locum nihil variat circa rem, vt dicitur. 2. Physic. & idem est de motu ad formam quantum est praecise de natura motus, quia nullam compositionem ponit secunda dum se circa subiectum praeter illam quae est forma terminantis motum & est res permanentis.

13. Ex prima differentia arguitur sic, minus est rem iam existentem conservare ne corrumpatur quam corruptam reparare, sed in successivis & transeuntibus Deus non potest rem conservare ne corrumpatur, ergo fortiori ratione nec potest corruptam reparare. Maior videtur manifesta. Sed minor probatur, si aliquod successuum vel transeuntis dum est posset conservari in esse ne corrumpatur tunc posset pluries sumi & sic esset permanentis & non transeuntis.

14. Sed diceret aliquis quod de ratione transeuntis est quod non possit pluries sumi continuus & non interrupta sua duratione, quia tunc esset stans & non transeuntis, sed nihil prohibet quin pluries posset sumi ea interrupta, nec propter hoc erit stans sed qualibet vice erit fluens & transeuntis, propter quod maior videtur falsa, quia magis est contra rationem successivam vel transeuntis quod possit permanere ne corrumpatur quam quod possit reparari postquam corruptum est.

15. Sed illud non valet, quia si idem successuum puta idem motum numero posset reparari verum esset dicere quod mobile subiectum bis esset motum realiter, illud autem non diceretur ratione numerationis subiecti quia illud est vnum, nec ratione numerationis spatii quod simpliciter est vnum, ergo oportet quod sit ratio numerationis motus vel durationis eius, vel mensurae extrinsecae, si ratione numerationis motus habetur propositum, quia omnis realis numerus est plurium realiter & ita motus praecedens & sequens non essent vnus motus realiter sed plures, quod est nostrum propositum. Si autem dicitur quod hoc est propter numerationem durationis in idem redit, quia duratio motus non est aliud quam motus. Et ideo si vnum numeratur realiter & reliquum, nec ratione mensurae extrinsecae vel cuiuscumque alterius extrinsecae, quia Deus posset facere quod solum esset motus primi mobilis & illum posset interrompere & iterato reparare. Et esset verum dicere quod caelum esset realiter bis motum non per numerationem alicuius mensurae extrinsecae, quia nulla esset, nec per numerationem subiecti vel spatii aut mouentis, ergo per numerationem motus vel durationis quod idem est. Item eundem motum posset reparari vel simpliciter est impossibile vel est simpliciter possibile, si sit possibile simpliciter ergo possibile erit fieri virtute naturae. Probatio, quia quando cumque aliquis effectus est simpliciter possibilis & causa est aequae potens nunc sicut prius tunc ex tali causa potest idem effectus produci nunc sicut prius, si ergo reparatio eiusdem motus sit effectus simpliciter possibilis, ergo causa naturalis quae primo fecit motum, & eo corrupto remanet aequae potens vt prius posset eundem motum secundum numerum reparare. Hoc autem est falsum, relinquatur ergo quod reparatio eiusdem motus secundum numerum est effectus simpliciter impossibilis. Talis autem effectus subterfugit omnem causam, ergo per nullam virtutem posset idem motum numero reparari. Item si motus idem numero reparari posset, eodem modo posset & tempus, & sic dies quae praeterit posset statim reparari, & non solum semel, sed semper, & ita totus decursus temporis esset quod duraret in infinitum, non esset realiter nisi vnus dies, imò nisi vna hora vel breuissima pars vnus horae, quia idem argumentum potest fieri de hora vel de parte horae sicut de tota die, quae omnia sunt absurda, quare &c.

16. Ex secunda differentia sic arguitur, licet idem subiectum possit successivae esse sub oppositis formis, vel habitudinibus, impossibile tamen est, & contradictionem implicat quod oppositarum formarum vel habitudinum vna sit alia, neque simul, neque successivae, sicut possibile est quod eadem aqua primo sit calida, & postea frigida, vel quod idem homo sedeat, & postea stet, sed impossibile est quod caliditas sit frigiditas, vel quod sedere sit stare,

DDD sed

sed si idem successuum vel transiens repararetur, sequere-
tur quod una habitudo esset alia, ergo impossibile est quod idem
successuum vel transiens reparatur. Minor probatur, quia
sicut dictum fuit, successiva non sunt proprie res, sed rerum
habitudines, sicut motus essentialiter est successio vel ha-
bitudo successione mobilis in loco, & per eandem ratio-
nem partes motus sunt essentialiter partes successione,
partes autem successione sunt prius & posterius, vel po-
tius prioritas vel posterioritas, ita quod quando dicitur quod
una pars motus est posterior, & altera prior, non est prædi-
catio denominationis alicuius habitudinis addita ad par-
tes motus, sed est essentialis, mobile enim potest dici de-
nominatione addita quod sit prius vel posterius in hac
parte loci quæ in illa, sed ipsius motus una pars non potest
dici prior & alia posterior denominatione addita, sed
sunt essentialiter ipsa habitudo prioritatis & posteriorita-
tis existentis mobilis secundum aliam & aliam partem loci,
sicut motus est essentialiter successio eius per totum locum,
si ergo pars motus quæ præterit posset reparari iterum verè
habitudo posterioritatis efficeretur habitudo prioritatis,
quod est impossibile ut dictum fuit. Patet ergo quod suc-
cessiva ut tempus & motus, non possunt eandem secundum
numerum reparari.

17 **V**ISO ergo quod successiva & transientia non pos-
sunt eadem numero reparari, videndum est an hoc sit possi-
bile in permanentibus. Et videtur (salvo meliori iudicio,
& salva reverentia potestatis diuini, cui subest omne quod
est possibile) quod nullum permanentes corruptum potest idem
numero reparari, quod potest ad præsens probari tripliciter
vel quadrupliciter. Primo sic, non plus potest Deus agens
per voluntatem, quam si ageret ex necessitate naturæ, sed
si Deus ageret de necessitate naturæ, non posset rem corrup-
tam eandem numero reparare, ergo nec agens per volun-
tatem. Maior patet, quia potest recipere potentiam, eandem
autem potentiam supponimus in Deo si ageret ex neces-
sitate naturæ quam habet agens per voluntatem, voluntas
enim non addit nec auget potentiam, imò quicquid potest,
per solam potentiam potest, sed per voluntatem habet quod
potentia secundum formam voluntatis exeat in actum,
unde per voluntatem non habet nisi libertatem utendi po-
tentia, quam non haberet si ageret ex necessitate naturæ,
unde Philosophi qui posuerunt Deum agere ex neces-
sitate naturæ posuerunt in eo tantam potentiam, sicut nos po-
nimus, scilicet infinitam, & sic patet maior, sed minor de-
claratur, quia si Deus ageret ex necessitate naturæ, licet
ageret per potentiam infinitam, ageret tamen modo alio-
rum agentium naturalium, propter quod licet posset produ-
cere perfectiorē effectum quam alia, non tamen posset re-
parare corruptum sicut nec alia. Et confirmatur, quia pa-
ter in diuinis generat filium ex necessitate naturæ, & ab
omnibus conceditur quod si generatio diuina interrumpere-
tur & iteraretur quod esset alia generatio & alius filius.
Et si hoc esset in Deo respectu diuinorum, fortiori ratio-
ne esset in eo respectu creaturarum.

18 **S**ecunda ratio talis est, agens naturale non potest
reparare idem secundum numerum, ergo nec Deus, antequam
supponitur ex præcedenti questione. Probatio con-
sequentiæ, quia si agens naturale non posset reparare idem
secundum numerum, Deus verò posset, hoc erit vel pro-
pter differentiam virtutis agentis, vel propter differentem
modum agendi (ex parte enim termini non potest esse diffe-
rentia, cum ponatur idem terminus respectu vtriusque; agē-
tis & actionis) non propter differentem modum agendi, ut
pote quia Deus agit sine motu & mutatione, natura ve-
rò non, quia in reparatione rei quoad formam corruptam
a quocumque fiat est vera mutatio, quia subiectum se habet
aliter nunc quam prius, scilicet materia recipiens formam qua
prius fuit spoliata, unde si lumine corrupto Deus repara-
ret ipsum esset vera mutatio, sicut si sol repararet ipsum.
Item quod aliquid rei remaneat idem numero magis vide-
tur facere ad hoc quod illud cuius erat pars possit redire
idem numero quæ si nihil remaneret, quia plus est reparare
vtramque partem quam alteram, sed in motu & mutatione rei cor-
ruptæ aliquid remanet, scilicet materia vel subiectum, in anni-
hilatione autem angeli nihil remaneret, ergo facilius vi-
detur esse quod res corrupta reparatur per motum & mu-
tationem, quam res annihilata per creationem vel recrea-

tionem, ergo modus agendi per motum & mutationem
non impedit agens naturale pluraquam diuinum, quin possit
idem numero reparare. Item nec propter differentem
virtutem agentis, utpote quia Deus agit infinita virtute,
agens verò naturale finita, quia effectus finitus qui se-
cundum speciem potest produci à virtute finita nunquam
exigit infinitam virtutem in causa sua nisi propter mo-
dum quo producitur, puta si producatur per creationem
vel alio modo, qui creaturæ non competit, sed omnis for-
ma naturalis in rebus generabilibus & corruptibilibus
excepta anima rationali est quidam effectus finitus, qui se-
cundum suam speciem potest produci virtute finita, & pro-
ducitur, ergo nunquam requirit in producte infinitam
virtutem, nisi producatur tali modo qui creaturæ non com-
petit, sed productus eius in sua reparatione etiam si fiat à
Deo est per veram mutationem, sicut si fieret à creatura, ut
statim dictum est, ergo reparatio rei corruptæ non requirit
necessario virtutem infinitam. Differentia igitur virtu-
tis infinitæ in agente non potest esse causa, quare deus pos-
set idem in numero reparare, non autem natura. Quid ergo
est causa quare natura non possit? absque dubio dicitur
esse illud quod rangit Philosophus. de generatione, scilicet quod
idem manens idem semper est naturam facere idem, ad hoc
autem quod agens faciat idem numero oportet quod maneat
idem in se quoad virtutem, & idem in habitudine ad passum
vel producta quoad actionem. Cum autem actio naturæ in-
terruptur, non maneat eadem habitudo agentis ad pas-
sum vel productum, nec habitudo eadē reparari potest ut
prius probatum est, & ideo non potest reparari idem produ-
ctum secundum numerum. Istud etiam inuenitur in Deo per
comparationem ad ea quorum substantia deperit in toto vel in
parte, quia actio dei in creaturam interruptur, & ideo non
manet eadē habitudo Dei agentis ad creaturam pro prima
rei productione, & eius reparatione, & hac ratio comuni-
nis est ad ea que sunt successiva & permanentia.

19 **T**ertia ratio talis est, idem locus acquiritur pluri-
bus motibus localibus, sed eadem forma secundum natu-
ram non acquiritur pluribus actionibus, & causa est, quia
motus non terminatur ad locum ut sit, sed ut mobile sit in lo-
co, & ideo non oportet locum variari secundum se variato
motu ad locum, sed oportet naturaliter formam variari vari-
ata actione per quam forma acquiritur. Ex hoc potest sic ar-
gui, si eadē forma numero pluribus actionibus in mate-
ria fiat, oportet quod vtraque actio vel saltem altera termina-
tur ad formam non ut sit simpliciter, sed ut sit in materia vel
subiecto. Et propter hoc ad eadem formam terminatur gene-
ratio hominis & resurrectio eius, quia vel vtraque actio
vel saltem altera terminatur ad animam, non ut sit simplici-
ter, sed ut sit in materia, sed in his quorum substantia deper-
dit vtraque actio, productio & reparatio terminatur
ad formam ut sit, & non solum ut sit, in hoc scilicet in mate-
ria vel subiecto, ergo impossibile est quod hæc duæ actiones
terminentur ad eandem formam.

20 **Q**uarta ratio est talis, quia si Deus causaret ange-
lum, & postea annihilaret, ac deinde repararet, verum es-
set dicere quod angelus fuit bis realiter, hoc autem non
esset numeratione agentis, puta dei qui vnus est, nec cui-
uscumque alterius extrinseci ab angelo, quia si Deus nihil
fecisset nisi angelum quem annihilaret postea reparasset,
adhuc esset verum dicere quod angelus bis fuisset, quod non
posset verificari nisi numeratione angeli, vel durationis
eius, quod idem est, quare &c.

21 **P**osset etiam ad idem addi alia ratio facta in præ-
cedenti, scilicet quod eandem formam, puta idem lumē reparari,
aut est possibile simpliciter, vel simpliciter impossibile, &
deducatur ut prius, videtur ergo quod quorum substantia de-
perit in toto vel in parte, non possunt eandem secundum nu-
merum reparari, siue sint successiva, siue permanentia, &
hoc expresse dicit Frater Thom. lib. 4. d. 44. art. 1. in sol. 1.
argumenti quod fuit tale, vnus homo non est plura ani-
malia, ergo si non est idem animal non est idem homo
numero, sed ubi non est idem sensus non est idem animal,
quia animal diffinitur per sensum primum, scilicet tactum,
sensus autem non manet in anima separata, ergo non possunt
idem numero resumere. Ad quod responderet quod illa
ratio optime concludit contra illos qui ponunt animam sen-
sitivam & rationalem diuersas in homine, quia secundum
hoc

hoc anima sensitiva esset in homine corruptibilis sicut in aliis animalibus, unde in resurrectione non esset eadem anima sensitiva, nec idem animal, nec idem homo: si autem ponamus quod eadem anima secundum substantiam sit rationalis & sensitiva nullas ex hoc angustias patiemur, quia animal definitur per sensum, qui est anima sensitiva, sicut per formam essentialem, licet per sensum, qui est potentia cognoscatur eius definitio, anima autem sensitiva quantum ad essentiam manet sicut & rationalis, cum sint idem. Hæc sunt verba eius, ex quibus patet clarè quod intentio eius est quod ea quorù substantia in aliquo deperit, non possunt eadem secundum numerum reparari. Item dicit in eodem. 4. d. 12. art. 2. q. 4. in corpore quæstionis, & in vii. parte, quæst. 77. arg. 5. quæ pars fuit opus eius vltimū & finale, vt apparet ex eius incomplexione.

22 Ad argumenta in contrarium dicendum quod cui libet rei repugnat esse nunc & prius cum media interruptione suæ entitatis, licet permanentibus non repugnet esse nunc & prius absq; interruptione suæ entitatis, fieri autem nunc & prius respicit esse nunc & prius non absolute, sed cū interruptione suæ entitatis, quod fit enim prius nō fuit per aliquod tēps, & ideo repugnat eidem rei, quod fiat prius & postea.

23 Ad secundum dicendum quod species angeli posset reparari absq; reparatione eiusdem individui, & quod dicitur quod in vna specie angeli nō potest esse nisi vnum individuum, vel vnum suppositū, potest dici quod imō, vel potest dici quod in vna specie non possunt simul esse plures angeli, possunt tamen esse successivè.

24 Ad tertium dicendum quod nō est simile de esse in tempore, & de esse in loco, quia esse in tempore, vt nunc largè accipimus, est solum secundum coexistentiam, scilicet quia res est dum tempus est, siue mēsuretur tempore, siue non, & ideo tēpori vel parti temporis nihil potest deesse, nisi amittendo suum esse, quo amisso res non potest reparari, semper autem amittitur, nisi semper res sit, quia tempus semper est, esse autē in loco nō est esse dum locus est, sed est habere aliquā habitudinē ad locū, vel secundum commensurationem, quod idem est quod esse in loco localiter, vel secundū alium ordinem, vt est de corpore Christi, quod est sub hostia sacramenti prout in precedentibus determinatum est. Cum igitur corpus absq; amissione propriæ esse possit commensurari alicui loco, & habere aliquā aliam habitudinē ad locū distantem absq; simili habitudine ad mediū, ideo idem corpus potest esse in locis distantibus absq; eo quod sit in loco medio.

25 Ad quartum dicendum quod licet annihilato mōdo nunc Deus esset idem qui prius, non tamen haberet eandem habitudinē extrinsecam ad res creatas quā habuit anteq; mundus fieret, quia etsi tunc nihil erat sicut & nūc, nihil esset annihilato mundo, & in hoc videtur esse eadem habitudo nunc & prius, tamen nō est eadē propter interruptionē mediā qua Deus res creavit, & creatas cōservavit. Item nō probat nisi quod sicut ante creationē mundi nihil fecit manēte ista habitudine, ita annihilato mundo nunc nihil faceret manente eadem habitudine, quod non est ad propositum eorum, sed ad oppositum. Si autē intelligatur quod eadem habitudo esset extrinseca in reparando nunc quæ fuit in creando, negadum est propter interruptionem.

26 Ad quintum de Aug. potest dici quod materia secundum se nullam habet actualem entitatem, vel pluralitatē, sicut de se nullam habet actualem entitatem, & ideo materia de se non potest esse vna cum alia materia vel diuersa ab ea secundum omnem vnitatem vel pluralitatem, quā habet à forma, vt magis infra patebit. Et ideo si annihilata esset materia hominis, & Deus eā repararet ipsa secundum se nō posset dici eadem cum præcedente nec alia, tamen posset dici eadem ratione formæ cui vniiretur, quia eidem animæ secundum numerum vniiretur materia reparata, & illa quæ prius fuit.

27 Ad sextum dicendum quod si propria passio non differt realiter à suo subiecto, tunc subiectum nunq; est subiectivè sub diuersis propriis passionibus, quia si reparatur idem subiectū secundum numerum, puta homo idem reparabitur, & eadem passio, si verò passio differat realiter à subiecto, & maxime re absoluta, tunc passio corrue-

pta nō poterit reparari eadem secundum numerum, sed alia, nec est inconueniēs quod idem subiectū vicissim sit sub diuersis passionibus solo numero differentibus maxime virtute diuina, & in illo casu intelligitur &c.

QVÆSTIO QVARTA.

Vtrum resurrectio mortuorū fiet in instanti, an in tempore.

Q Varto quaritur, vtrum resurrectio mortuorum fiet in instanti, an in tempore. Et videtur quod in tempore. Primo per auctoritatem beati Aug. 20. de ciui. Dei, cap. 19. vbi dicit quod mortui transiunt ad immortalitatem mira celeritate, sed iste transitus erit per resurrectionem, celeritas autem non est nisi in tempore, sicut & velocitas, ergo resurrectio fiet in tempore.

2 Item plures actiones inter se ordinem habentes nō possunt esse simul, sed in resurrectione eunt multe actiones inter se ordinem habentes, scilicet collectio puluerū, formatio corporū, & emanatio eorum, ergo nō poterunt esse simul, scilicet in eodem instanti.

3 IN CONTRARIUM est quod dicit Apost. 1. Cor. 5. quod mortui resurgent in monumento, & in ictu oculi. Et Aug. vbi supra dicit quod in ipso temporis puncto rapiuntur obuiam Christo in aëra.

4 RESPONSIO. Quæstio ista vnum supponit & aliud querit, supponit quod omnes resurgent, & querit an resurrectio oim fiet in instanti, illud quod supponitur rationabiliter supponitur. Ad hoc enim ponendū cogimur auctoritate & ratione, auctoritate Apostoli primè Cor. 15. dicentis, omnes quidem resurgemus, qui autē omne dicit nihil excipit. Ratio etiā ad hoc est quia mors est pena originalis peccati, à qua etiam beata Virgo immunis non fuit, & si illa non fuit immunis rationale est quod nullus homo immunis fiat à morte, si autē omnes moriuntur oportet dicere quod omnes resurgent, quia omnes pertinebunt ad generale iudicium. Quid autē fiet de illis qui tunc inuentur viui in aduentu Christi de quibus dicit Apostolus primæ Thesalonicens. 4. quod rapiuntur in nubibus obuiam Christo in aëra, tenetur communiter, & sic tenet beatus Aug. vbi supra quod in ipso raptu moriuntur & corpora eorū resoluuntur & subito reparabuntur, & illud oportet dicere, quia electi non resurgent ad gloriā cum peccatis suis venialibus, ergo oportet illa peccata esse puniata ante resurrectionem, quia post resurrectionē non erit purgatorium in quo peccata venialia puniantur. Non videtur autem quod ante resurrectionē possint aliter puniri nisi in morte & per mortem, quare &c. Rationabile est ergo illud quod supponitur. Illud autem quod queritur potest habere duplicem intellectum vtrum scilicet resurrectio cuiuslibet fiet in instanti an in tempore. Aliud vtrum resurrectio non solum cuiuslibet secundum se sed omnium fiet non solum in instanti sed in eodem instanti, vel resurgent alii qui in vno instanti, alii verò in alio.

5 Quantū ad primum: intellectum aduertendum est primò quod sicut dicit Damascenus lib. 4. cap. vltimo, resurrectio est eius quod cecidit iterata resurrectio. In morte autē est triplex casus, cadit enim compositum per separationē animæ à corpore, cadit etiam corpus in quantum dissoluitur in elementa, cadit etiam materia in quā corpus resoluuitur per hoc quod diuiditur in diuersas partes & dispergitur, & ideo in resurrectione oportebit esse triplicem resurrectionem. Prima erit collectio partium seu puluerum dispersorum. Secunda erit formatio corporum. Tertia animatio eorum, vel econuerso quantū ad animationem & formationem. Primum istorum fiet per angelos & successivè, quod fiet per angelos apparet Mat. 24. vbi dicitur quod Christus mittet angelos suos cum tuba & voce magna & congregabunt electos eius à quatuor cæli ventis, & loquitur ibi de resurrectione, & hoc fiet rationabiliter quia corporalia administrari debent per spiritualia in his in quibus eorum operatio potest adhiberi. Quod autem fiat successivè & in tempore patet, quia omnis motus localis causatus à virtute creata necessario est in tempore, sed collectio partium seu puluerum per angelos fiet per motum localem ipsorum puluerum seu partium, fiet etiam per virtutem creatam, quia per virtutem angelicam, ergo fiet in tempore.

6 De formatione autem & organizatione corporum ex pulueribus non potest dici quod fiat ministerio angelorum, quia sicut dictum fuit in secundo libro, angelus non potest immediate introducere formam in materia corporali, sed solum potest coniungere actiuam passiuam mediante quorum actione forma introducit in materia, sed in resurrectione non coniunguntur talia actiua passiuas ex quorum actione posset corpus humanum formari & organizari, ergo ad formationem & organizationem corporis in resurrectione angeli nihil facient penitus. Minor declaratur, quia formatio & organizatio corporis humani per actiua & passiuam naturalia fit mediante instrumentis determinatis & mediis, puta mediante semine, & determinato loco, puta in matrice, & determinato modo quia semen primo est molle & postea durum, ut dicitur. 2. Physicorum quorum nullum erit in reparatione corporum resurgentium, quare &c. Item quauis aliqua organizatio in naturali generatione hominis corporis humani precedat introductionem animae rationalis, non tamen illa quae manet cum anima, sed sequitur introductionem animae saltem ordine naturae licet non ordine temporis, quia anima nunquam est nisi in corpore organizato, sed prima organizatio corporis non erit in resurrectione sed tantum secunda, ergo illa ordine naturae sequitur animationem quauis fit simul in tempore, ergo erit ab eodem a quo & animatio, sed animatio non potest esse nisi a solo Deo, ergo nec ista organizatio, erit ergo in instanti, quia omnis successio est ex resistentia passiuae ad agens, quando enim passiuum nihil resistentiae habet agens sed est summe dispositum ad susceptionem formae tunc forma in instanti introducit, ut patet de lumine in aere, sed in creatura non potest esse aliqua resistentia ad Deum, sed est summa obedientia ut fiat ex ea & in ea quicquid Deus vult fieri, ergo omnia talia sunt subito & in instanti nisi Deus ex ordine sapientiae suae propter aliquam causam velit talia fieri successiue quod non habet locum in proposito, ergo tam animatio quam organizatio corporum fient in resurrectione a Deo immediate & subito sine tempore.

7 Sed contra ista arguitur dupliciter. Primo quia impossibile est motum localem fieri in instanti, sed si organizatio corporis in resurrectione fieret subito motus localis fieret in instanti, ergo illa organizatio non fiet subito. Maior supponitur, sed minor probatur, quia pulueres ex quibus corpus formabitur, aut erunt maioris quantitatis quam corpus formandum, aut minoris, aut aequalis, si maioris quantitatis & corpus formetur ex eis subito, sequeretur quod aliquid de loco pulueris remaneret vacuum, aut ad illud mouebitur in instanti aliqua pars aeris circumstantis, aut vacuum non potest esse, ergo motus ille erit in instanti. Si autem fuerit minoris quantitatis quam corpus formandum idem sequeretur, quia corpus formatum subito occupabit maiorem locum, sed hoc non poterit esse nisi subito cedat ei aliqua pars corporis circumstantis, cessio autem ista erit per motum localem, quia alia non est intelligibilis, ergo illa pars quae cedit subito mouebitur de loco suo, si autem sint aequalis quantitatis idem sequitur, quia corpus organicum aliter figurabitur quam partes ex quibus formabitur, sed in figuratone noua necesse est esse nouum ordinem, & nouam positionem partium secundum sub & supra, dextrum & sinistrum, ante & retro. Si ergo corpus formetur subito, tunc noua positio partium fiet subito, sed talis non potest fieri nisi cum motu locali cessione corporis circumstantis, ergo motus localis esset in instanti.

8 Secundo instatur contra illud quod dictum est. scilicet quod animatio fiat subito vel in instanti eodem quo & organizatio, quia animatio est quaedam mutatio, sed termini mutationis qui sunt habitus & priuatio secundum Philosophum Physicorum 7. non possunt esse simul tempore in eodem subiecto, ergo animatione praecedat tempore (in tempore organizato quod subiicitur anime) priuatio actualis existit in ipso anime, & sic organizatio corporis & eius animatio non erunt simul.

9 Ad illa respondent quidam dicentes sic, ad primum quod motus localis potest virtute diuina fieri in instanti, licet hoc non possit virtute naturae, illa autem cessio qua localiter cedit pars aeris corpori resurgenti fiet virtute diuina, nam sicut corpus motum ab aliquo expellit aliud de

loco suo, & cogit ipsum moueri, & tamen corpus expulsum non mouetur proprie a corpore expellente, sed a corpore expellens quod corpus expulsum mouetur a primo impellente, ita in proposito Deus formans materiam corpus quae sint pulueres ex quibus formabitur formidat tale corpus expellit partes aeris circumstantis de locis suis in instanti.

10 Ad secundum dicunt quod illa animatio non erit mutatio, quia omnis inductio formae in passiuum quae non praecedit ipsum passiuum tempore non est mutatio sed est passio de genere passionis. Quod non sit mutatio patet, quia omnis mutatio est inter terminos oppositos qui non compatiuntur se in eodem subiecto pro eodem instanti, ergo ubi est vera mutatio, oportet terminum a quo praecedere in subiecto ante introductionem termini ad quem, & per consequens oportet subiectum praecedere termino ad quem, si ergo subiectum non praecedit, non erit mutatio, erit tamen passio, quia omnis receptio passio quaedam est.

11 Sed ista non videntur valere, quod enim primo dicitur quod motus localis potest fieri in instanti virtute diuina non est verum, quia simile est de alteratione per quam forma educitur de imperfecto ad esse perfectum per medios gradus, & de motu locali per quem mobile quacumque virtute mouetur pertransit de extremo in extremum per medium, sed talis alteratio non potest fieri in instanti, sed necessario fit in tempore, ergo & omnis motus localis. Maior patet, quia magis videtur quod talis alteratio possit fieri in instanti quam aliquis motus localis, videmus enim in genere alterationis quod aliqua potest fieri in instanti naturaliter, sicut illuminatio aeris, sed nullum motum localem videmus fieri in instanti, ergo quantum est ex genere eorum magis repugnat motui locali fieri in instanti quam alterationem. In speciali autem similis causa vtriusque ponitur, quia ponitur quod non sit protellus de extremo in extremum nisi per medium, quare si non est possibile talem alterationem fieri in instanti, impossibile est aliquem motum localem fieri in instanti, & hoc fuit maior. Minor si militer probatur, quia si talis alteratio posset fieri in instanti, sequeretur quod subiectum alterationis simul esset magis & minus perfectum secundum eandem speciem vel formam, quia in eodem instanti esset sub forma secundum gradum medium & secundum gradum perfectum. Illud autem est impossibile, quia tunc idem posset simul esse magis & minus album, vel magis & minus calidum, quod est impossibile, quia magis & minus habent oppositionem & impossibilitatem, cum possint esse termini motus & mutationis. Item si motus localis posset fieri in instanti, sequeretur quod mobile simul esset in medio & in termino. Si enim prius esset in medio & in termino, iam non esset motus in instanti, sed in tempore, quia prius & posterius duratione necessario requirunt tempus. Sed idem corpus simul esse localiter in diuersis locis est impossibile quacumque virtute ut inferius apparebit, ergo impossibile est quod mobile sit simul in medio & in termino, & per consequens quod motus localis fiat in instanti.

12 Secunda etiam responsio ad secundam instantiam non valet, licet enim possit esse aliqua passio seu receptio, quae non sit vera mutatio, tamen animatio quae erit in resurrectione erit vera mutatio, quia subiectum aliter se habebit tunc quam prius, materia enim in qua recipietur anima fuit prius immediate sub forma puluerum, non enim (ut ista imaginatur) formatio corporis praecedit naturaliter animationem, imo animatio praecedit naturaliter formationem, si enim formatio corporis praecederet animationem, praecederet ipsam ut dispositio media in fieri solum, vel ut dispositio media in esse, non potest dici quod praecedit solum in fieri, quia illa non maneret cum forma, sed talis animatio (ut isti dicunt) in eodem instanti est cum anima, ergo simul esset, & non esset. Item Deus in agendo non indiget dispositione inferiori, quia potest quamlibet formam introducere in materia immediate post quacumque aliam, non enim est limitatus ad agendum per determinatam media, sicut agentia naturalia, cum igitur animatio fiat virtute diuina, patet quod non requirit aliquam dispositionem in fieri praecedentem. Nec potest dici quod formatio corporis sit dispositio in esse, & quod praecedit animationem, quia omnis dispositio in esse sequitur formam substantialem, quae immediate perficit materiam & prius ordine naturae quae

quocumq; alia perfectio.

13 Dicendum ergo est aliter ad praedictas instantias. Ad primam qd non oportet motu localem fieri in instanti, dato qd organizatio fiat in instanti, quia cu collectio puluerum fiat prius tempore ministerio angelorum, potest Deus facere qd pulueres ex quibus corpora formabuntur, sint eiusdem quantitatis & figura cum corporibus formatis, & tunc non habebit locum argumentu, quia corpus formatum praecise occupabit illum locum que pulueres occupabant, vel dato qd corpus formandum sit maioris quantitatis quam pulueres. Potest dici qd Deus potest annihilare partes aeris circumstantis quantum sufficit pro occupatione corporis formandi, & illud est convenientius dicere quam ponere motum localem fieri in instanti, quia illud est possibile secundum omnes, motum autem fieri in instanti est simpliciter impossibile, similiter si corpus formandum sit minoris quantitatis, melius esset & possibilis dicere qd locus ad modicum tempus maneret vacuus, quam qd partes aeris vicini illuc mouerentur in instanti, Deus enim potest facere vacuum prout vacuum dicit vltimum continentis non habentis actu aliquo corpus contentum, sicut potest omnia annihilare quae sunt infra caelum caelo remanente in sua figura. Possit etiam dici secundum aliquos qd rarefactio & condensatio, quae sunt alterationes possent fieri in instanti, ad rarefactionem enim sequitur maior quantitas, quae secundum istos de nouo generatur, & per condensacionem sequitur minor, quae similiter de nouo generatur, & sic per subitam rarefactionem aut condensacionem potest esse occupare maiorem vel minorem locum. Et sic cadere alteri, vel implere locum alterius, & non per motum localem. Ad secundam instantiam patet responsio, quia non ponimus qd organizatio praecedat tempore vel natura animationem, sed e converso animatio ordine natura praecedat organizationem, & subiectum eius & sola materia quae prius fuit sub forma puluerum, & postea efficitur sub anima, & sic est ibi vera mutatio. Pater igitur primum, scilicet qualiter resurrectio vniuersiusque fiet in instanti.

14 Quantum ad secundum intellectum quaestionis, scilicet an resurrectio omnium mortuorum fiat in eodem instanti. Dicendum est qd non, quia prius resurgunt illi qui fuerunt mortui, quam illi qui in aduentu Christi inueniuntur viui, nihilominus moriuntur vt resurgant sicut prius dictum fuit, & hoc oportet ponere maxime propter auctoritatem scripturae, cui concordant ea quae dicta sunt prius. Dicit enim Apostolus. Thes. 4. quod mortui qui in Christo sunt resurgent primi, deinde nos qui viuimus, qui res simul rapie, cum illis in nubibus ob. Christo in aera. Ex quo patet qd quando mortui iam resuscitati obuiabunt Christo in aera, tunc simul rapientur illi qui viui inueniuntur, sed illi vt dictum est, in ipso raptu moriuntur, & deinceps resuscitantur, ergo posterior resuscitabitur qd primi, quia cum primis resuscitatis adhuc vixerunt vita mortali, haec etiam cogunt verba auctoritatis. Dicitur enim qd illi qui prius sunt mortui resurgent primi, hoc autem non potest intelligi de primitate dignitatis apud Deum, quia multi qui in aduentu Christi inueniuntur viui erunt maioris merito, & maioris dignitatis apud Deum, quam aliqui eorum qui prius fuerunt mortui. Nec potest intelligi de primitate naturae, quia inter indiuidua eiusdem speciei non est ordo naturae, oportet ergo qd intelligatur de primitate temporis, sicut dictum est, qd iam alii resuscitatis illi qui in aduentu Christi inueniuntur viui cu illis rapiuntur adhuc viuentes vita mortali. Deinde moriuntur, & postmodum resuscitantur. Patet ergo quod licet resurrectio cuiuslibet sit in instanti, resurrectio tamen omnium non erit in eodem instanti. De illo autem instanti quando erit non potest haberi certitudo, imo nec de tempore, nec de die, nec de hora. Nam interrogatus Apostolus Act. 1. Domine si in tempore hoc resurges regnum Israel, responsum est illis non est vestrum nosse tempora vel momenta quae pater posuit, &c. In quo autem dicit Aug. 18. de ciui. dei. omnium de hac re calculantium digitos resoluit & quiescere iubet, quod enim Apostolus querentibus noluit indicare nec aliis reuelabit. Vnde omnes illi qui tempus illud praefigere voluerunt falsiloqui inuenti sunt.

15 Veruntamen propter illud qd scriptum est Mat. 25. media

nocte clamor factus est, ecce sponsus venit. Dicunt quidam qd Christus media nocte venturus est ad iudicium, accipiendo mediam noctem secundum clima in quo est valis Iosaphat circa quem locum erit iudicium, vt dicit Magister in litera, & illud confirmatur per auctoritatem Casiodori super illud psal. media nocte surgeba ad consuetudinem tibi, vbi dicitur quod Christus surgeba ad consuetudinem quia dominus illa hora percussit primogenita Aegypti, vt dicitur Exod. 12.

16 Alij vero dicunt qd resurrectio & aduentus Christi ad iudicium erit in crepusculo diei sole existente in oriente & luna in occidente, quia in tali dispositione sol & luna creduntur creata, cum luna sit tunc perfecta quoad lumem respectu hemisphaerii nostri vt sic eorum circulatio compleatur per reditu ad id punctu. Et confirmatur hoc, quia Christus tenetur resurrexisse tali hora, & ille modus videtur probabilior, quia quicquid in alijs auctoritatibus de nocte dicitur intelligi potest propter incertitudinem, secundum quem modum dicit Apostolus. quod dies Domini sicut fur in nocte, ita veniet, haec est hora quae nescitur, & hoc expresse insinuat Christus in euang. dicens qd si sciret paterfamilias qua hora fur veniret vigilaret vtrq;, & vos cito parati, quia nescitis diem neq; horam.

17 Ad primum arg. dicendum qd celeritas illa de qua loquitur beatus Aug. est intelligenda quantum ad collectionem puluerum, quae fiet ministerio angeloru, haec enim fiet in tempore. s. breuissimo, vt oculis hominu merito sit admirabilis, vel si intelligatur de animatione & organizatione, tunc nomen celeritatis large accipitur pro eo qd fit subito, vel in instanti.

18 Ad secundum dicendum qd plures actiones quarum quilibet est instantanea, nec habent oppositionem ad inuicem possunt esse in eodem instanti, tales autem erunt animatio corporum, & eorum organizatio in eorum resurrectione, collectio autem puluerum fiet in tempore, & praecedet tam animationem quam organizationem.

Sententia huius distinctionis. X L I I I I.
in generali & speciali.

Solent autem nonnulli. Determinato de resurrectione, nis veritate. Hic determinat de resurrectione conditione, & habet duas partes. Primo inquit conditionem resurrectionis eorum qui in hac vita vixerunt. Secundo specialiter inquit de defectibus abortiuoru ibi, illud etiam inuestigari. Prima habet duas. Primo determinat conditionem bonoru resurgentium. Secundo de conditione malorum ibi, de reprobis autem. Prima est praesentis lectionis. Et diuiditur in tres. Primo determinat de statuta resurgentiu. Secundo de integritate ibi, non enim possunt. Tertio de gloria bonoru ibi, hoc autem in corporibus.

2 IN Speciali autem sic proponit Magister quod omnes resurgent in aetate in qua Christus resurrexit, sed non in statuta, sed sua propria, quae vnusquisq; habuit, vel habiturus fuit, resurgat etiam cum membroru integritate, quia in quacumq; rem transiit materia corporis, tamen reddetur illi corpori, vbi prius animata fuit, ita tamen qd tota materia reddetur toti corpori ordinata sine omni indecencia. Haec autem decencia specialiter apparebit in corporibus sanctoru qui sine omni vitio & deformitate resurgent. Et in hoc terminatur sententia &c.

QUESTIO PRIMA.

Vtrum ad hoc quod idem homo numero resurgat, requiratur quod formetur corpus eius eiusdem pulueribus in quos fuit resolutu.

Circa distinctionem istam primo quaeritur, vtrum ad hoc quod idem homo numero resurgat, requiratur qd formetur corpus eius ex eiusdem pulueribus in quos fuit resolutum, vel vt quidam quaeruntur, supposito quod corpus Petri & corpus Pauli remaneret post mortem non incinerata, & in resurrectione anima Petri faret in corpore Pauli, & corpus Petri animaretur anima Pauli, vtrum esset idem numero Petrus qui prius fuit, & idem numero Paulus. Et arguitur qd non, quia quae differunt secundum materiam secundum numerum differunt, vt habetur. Metaph. sed facta ista suppositione Pet. post resurrectionem differt a seipso ante resurrectionem secundum materiam, ergo non est idem numero.